

DE *en* NOORDWIJKSE METHODE

Tekstboekje
Thema Gouden weken

Inhoudsopgave

Onderzoekend lezen, luisteren en kijken met de Denkbubbels	3
Uitgewerkte lessen	4
Groep 1/2/3a	5
Het kleurenmonster gaat naar school	5
Groep 3b / 4	17
Les in aardig zijn.....	17
Groep 5 / 6.....	25
De dag zonder regels	25
Groep 7 / 8.....	34
De dag zonder regels	34
Bijlagen horend bij de les 'Het kleurenmonster gaat naar school'	44
Bijlagen horend bij de les 'Les in aardig zijn'	50
Bijlagen horend bij de les 'De dag zonder regels'	52

Onderzoekend lezen, luisteren en kijken met de Denkbubbels

Dit tekstboekje dat je nu leest, hoort bij de Gouden Weken van De Noordwijkse Methode. Je vindt hier per bouw een tekst met bijbehorende taal-, lees- en schrijfopdrachten. Verder vind je ook extra teksten en werkvormen waar je uit kunt kiezen.

In de opbouw van de opdrachten is uitgegaan van herhaald lezen van teksten, steeds met een ander leesdoel. We onderscheiden hierbij vier rondes. Aan elke ronde zijn Denkbubbelvragen gekoppeld.

Ronde 1: betekenisronde

Bij de eerste keer lezen, luisteren of kijken gaat het over algemeen begrip (Waar gaat de tekst eigenlijk over?)

Ronde 2: detailronde

Bij de tweede keer lezen, luisteren of kijken gaat het over de details in de tekst (wat betekent dit woord, hoe liggen de verbanden in de tekst, welke details zijn belangrijk, waar vind ik die precies). Verbanden leggen binnen de context.

Ronde 3: contextronde

Bij de derde keer lezen gaan de kinderen aan de slag met afgeleid niveau (wat bedoelt de schrijver, wat vind ik daarvan, wat zegt die andere tekst hierover). Er wordt een transfer gemaakt naar andere contexten (verbanden leggen en persoonlijke relevantie).

Ronde 4: Reflectieronde

Bij de 4e leesronde controleren we of de leesdoelen zijn behaald.

Uitgewerkte lessen

Groep 1/2/3a

Het kleurenmonster gaat naar school

Groep 3b/4

Les in aardig zijn

Groep 5/6

De dag zonder regels

Groep 7/8

De dag zonder regels

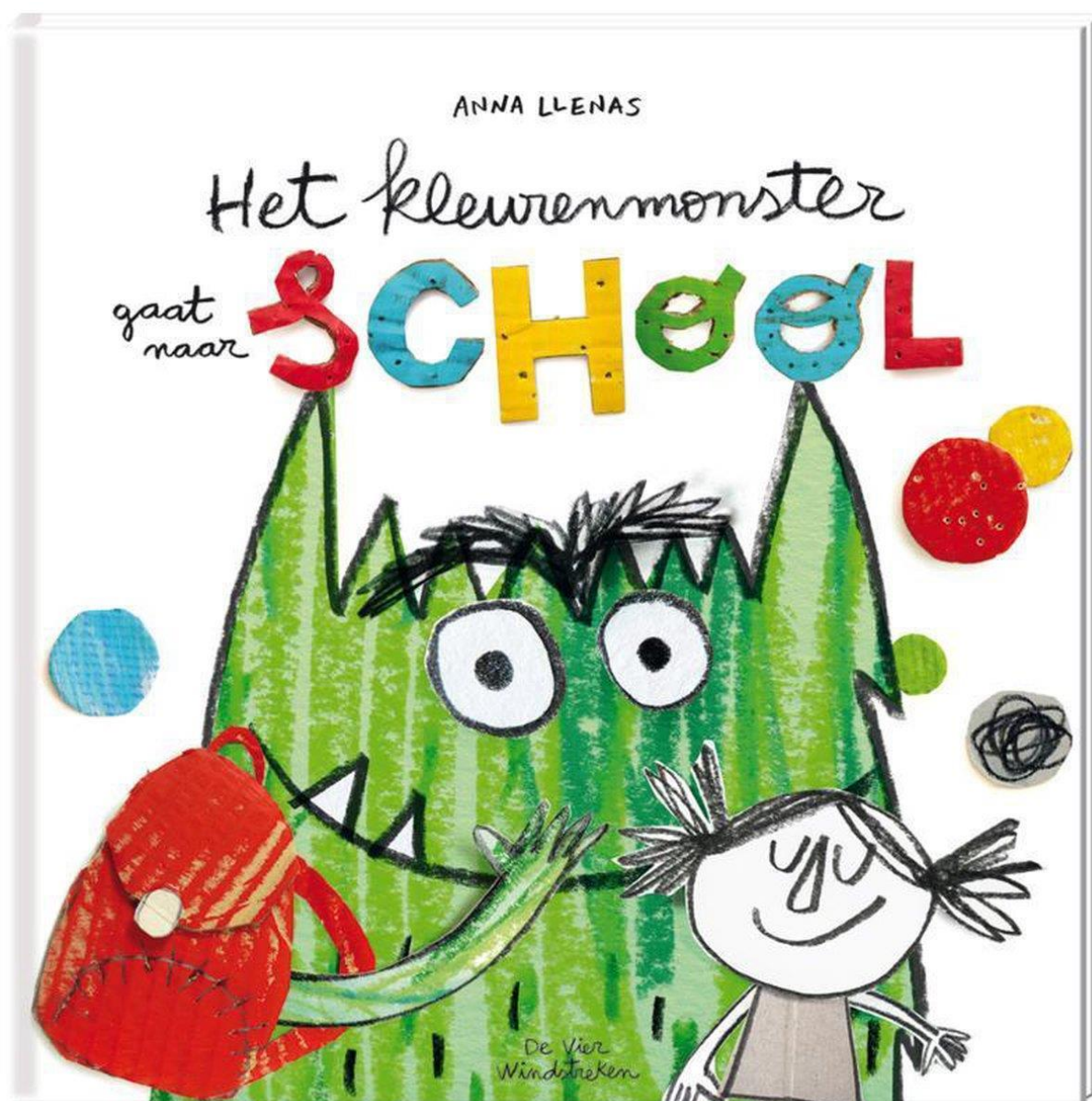
Groep 1/2/3a

Het kleurenmonster gaat naar school

Amuserende tekst - Prentenboek

Sluit aan bij de Gouden weken

Online voorleesverhaal: <https://youtu.be/VEsV8fzTvbQ>

Doelen en opdrachten bij tekst

Tekstsoort

**Behandelde
tekstsoort**

Amuserende tekst
Prentenboek

Woordenschatwoorden bij de tekst

Woordenschat

Algemeen

Ik begrijp nieuwe woorden.

BAK

Groep 1

Het geluk hebben, vrolijk, bang, boos, verdrietig, naar, vervelend, fijn, blij, gelukkig.

Groep 2

Het geluk, de angst, kalm.

WAK

Groep 3

Het verdriet, de liefde.

Overige moeilijke woorden: Het kleurenmonster, de liefde, de boosheid, de kalmte.

Materialen bij de les

- Bijlagen horend bij de les .

1 Betekenisronde

Stap 1: Standaard introductie tekst

Onderzoekend lezen

Leesstrategie 1: Voorspellen

Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes, de titel en tussenkopjes.
Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet.

1. Voorspel waar de tekst over gaat: Doe dit aan de hand van de afbeeldingen bij de tekst, de titel en tussenkopjes.
2. Activeer de voorkennis: Ga na wat de kinderen al over het onderwerp weten.
3. Bespreek met de kinderen de tekstsoort en het doel van de tekst.

Opdracht: Mijn eerste schooldag

De kinderen denken na over wat ze van de eerste schooldag vonden. Vonden ze het leuk of juist spannend? Daarna vertellen ze hierover in groepjes aan elkaar.

Stap 2: Technisch lezen

Voorbereidend technisch lezen

Kies een van de technisch lezen werkvormen die terug te vinden zijn onder het kopje 'technisch lezen'.

Woorden

Ik weet dat woorden die we spreken ook geschreven kunnen worden.
Ik weet dat een zin uit woorden bestaat.

Stap 3: Onderzoekend lezen

Onderzoekend lezen

Algemeen

Ik weet wat het begin en eind van een verhaal is.

Leesplezier

Ik leef mee met personages uit een voorgelezen verhaal.
Ik kan vertellen wat ik voel bij een voorgelezen verhaal.
Ik kan me goed concentreren op een voorgelezen verhaal en beleef plezier aan het luisteren.
Ik vind het leuk om zelfstandig een prentenboek te "lezen".

Leesstrategie 1: Voorspellen/ Oriëntatie op verhaal en tekst

Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes en de titel te weten.
Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet.

Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels

Zie vragen horend bij de leesrondes.

Leesstrategie 3: Verduidelijken

Ik kan een stukje terug- of vooruitbladeren (dit gebeurt al door het herhaald lezen).

	Ik kan informatie ordenen voor een beter begrip van de tekst. Bijvoorbeeld: En toen? En daarna? <i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan het verhaal of de informatie in het kort navertellen. Ik kan het verhaal naspelen. Ik kan plaatjes van een verhaal op een goede volgorde leggen. Ik kan personages uit een verhaal benoemen.
Mondeling taalvaardigheid	<i>Gesprekken</i> Ik kan antwoord geven op een eenvoudige vraag. Ik kan met een leergesprek meedoen en bij het onderwerp blijven. <i>Luisteren</i> Ik kan met aandacht luisteren naar verhalen, liedjes en gedichten. <i>Spreeken en presenteren</i> Ik kan vertellen over iets dat ik heb meegemaakt. Ik kan een eigen verhaal duidelijk en verstaanbaar vertellen. Ik kan een verhaal in een logische volgorde vertellen. Ik kan duidelijk uitleg geven, bijvoorbeeld bij tekeningen of afbeeldingen.

Denkbubbelvraag:
Onthouden en begrijpen: Wat wilde het kleurenmonster allemaal meenemen naar school? Wat had hij alleen maar nodig voor zijn schooldag? Hoe heet de juf van het kleurenmonster? Wat doet het kleurenmonster allemaal op school? Wat kan het kleurenmonster heel goed? (Van kleur veranderen)

Opdracht:

Je print de afbeeldingen uit en deelt ze uit aan de kinderen .

De kinderen zorgen er samen voor dat de afbeeldingen in de juiste volgorde staan. Ze bekijken hoe de schooldag van het kleurenmonster eruitzag: wat deed hij eerst, en wat daarna?

De kinderen luisteren naar de volgende tekst: In de ochtend begint het kleurenmonster met de muziekles. Daarna vertelt juf Tessa een verhaaltje. Dan gaat het kleurenmonster naar de speelplaats. Hij gaat ook even plassen en zijn handen wassen. In de middag is het pauze. Het kleurenmonster krijgt een kommetje soep. Daarna doet hij een dutje. Daarna gaat hij turnen. Op het laatst gaat het kleurenmonster schilderen.

De kinderen controleren zelf of de afbeeldingen in de goede volgorde staan.

Opdracht:

Het kleurenmonster vond het eerst heel spannend om naar school te gaan, maar eigenlijk viel het allemaal best mee. Hij voelde zich heel fijn op school.
De kinderen tekenen een moment waarop zij zich ook fijn voelden in de klas. Wat waren ze op dat moment aan het doen?

De kinderen vertellen vervolgens wat ze hebben getekend.

De leerkracht noteert kernwoorden (zoals: samen spelen, rustig werken, luisteren) op het bord. Deze vormen later de basis voor de groepsregels.

2 Detailronde

Mondelinge taalvaardigheid	<i>Gesprekken</i> Ik kan antwoord geven op een eenvoudige vraag. Ik kan met een leergesprek meedoen en bij het onderwerp blijven. <i>Luisteren</i> Ik kan met aandacht luisteren naar verhalen, liedjes en gedichten. <i>Spreken en presenteren</i> Ik kan vertellen over iets dat ik heb meegemaakt. Ik kan een eigen verhaal duidelijk en verstaanbaar vertellen. Ik kan een verhaal in een logische volgorde vertellen. Ik kan duidelijk uitleg geven, bijvoorbeeld bij tekeningen of afbeeldingen.
Woordenschat	Ik begrijp nieuwe woorden.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes. <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitbladeren (dit gebeurt al door het herhaald lezen). <i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan het verhaal of de informatie in het kort navertellen. Ik kan het verhaal naspelen. Ik kan plaatjes van een verhaal op een goede volgorde leggen. Ik kan personages uit een verhaal benoemen.
Schrijven	<i>Aanvankelijk schrijven</i> Ik kan een tekening maken om een woord uit te beelden.

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Heeft het kleurenmonster altijd dezelfde kleur? Wat zou er gebeuren als niemand zich aan de regels houdt in de klas? Zijn alle regels even belangrijk? Waarom?

Verbanden leggen: Wat zijn de eigenschappen van het kleurenmonster? Welke kleur past het beste bij het kleurenmonster en waarom?

Opdracht:

De kinderen beschrijven het kleurenmonster zo nauwkeurig mogelijk. Ze vertellen hoe het eruitziet, welke huid of vacht het heeft en welke kleuren het monster heeft. Daarna

1/2/3a

bespreken de kinderen waarom het kleurenmonster in het verhaal zoveel verschillende kleuren had. Ze bedenken dat het kleurenmonster steeds van kleur verandert omdat elke kleur een andere emotie betekent. Het kleurenmonster vond de eerste schooldag spannend en veranderde daardoor steeds van kleur: soms was hij blij, soms boos, soms kalm en soms bang.

Opdracht:

De kinderen bespreken samen met de leerkracht alle kleuren uit het boek. Welke gevoelens horen er bij de kleuren?

Ze denken na over wat helpt in de klas als iemand dat gevoel heeft. Daarna bedenken ze een klassenregel die past bij elke emotie.

De kinderen tekenen of kleuren in groepjes het kleurenmonster en schrijven de regel eronder (of de leerkracht doet dit).

Vragen die helpen bij het opstellen van de klassenregels:

- Wat helpt als iemand boos is?
- Wat helpt als iemand verdrietig is?
- Wat kun je doen als je blij bent?
- Hoe blijft de klas rustig?
- Wat doe je als iemand bang is?

3 Contextronde

Onderzoekend lezen

Leesplezier

Ik vind het leuk om zelfstandig een prentenboek te "lezen".

Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels

Zie vragen horend bij de leesrondes.

Leesstrategie 3: Verduidelijken

	Ik kan een stukje terug- of vooruitbladeren (dit gebeurt al door het herhaald lezen).
	<i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan het verhaal naspelen.
Schrijven	<i>Algemeen</i> Ik kan mijn eigen naam schrijven. Ik kan woorden (na)stempelen. Ik kan woorden naschrijven. Ik kan woorden en korte zinnen (2 woorden) schrijven. (Groep 2) Ik kan een tekening maken om een woord uit te beelden.

	Denkbubbelvraag: <i>Perspectief nemen:</i> Hoe zou het voor het kleurenmonster zijn om voor het eerst naar school te gaan? Hoe zouden de andere kindjes kijken naar het kleurenmonster?
	<i>Verbanden leggen:</i> Welke emoties lijken op elkaar?
	<i>Waardebepaling:</i> Waarom is het belangrijk dat je goed weet hoe je met je emoties om moet gaan?
	<i>Persoonlijke relevantie:</i> Wanneer voelde ik mij voor het laatst boos, blij, verdrietig etc.? Hoe voel ik mij nu? Heb je het wel eens meegemaakt dat je heel veel emoties tegelijkertijd voelde?

Thema-/Leesatelier

De kinderen spelen het boek *Het kleurenmonster gaat naar school* na in het thema- of leesatelier.

Voorbeelden:

Bronnen: juf Sheila, juf Joni, Groep 1-2, Yoors

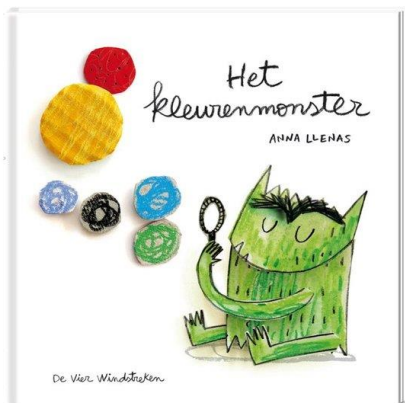
Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen spelen het verhaal na en letten hierbij op de emoties (zoals gezichtsuitdrukkingen).

In de kring

Er ligt een draad in de klas. Wat zou dat kunnen zijn? Aan het eind van de draad vinden de kinderen het kleurenmonster, helemaal gewikkeld in draden en in de war. Hoe komt dat? Samen lezen jullie het boek *Het kleurenmonster* voor. Zo leren de kinderen welke kleur bij welke emotie hoort.

Het kleurenmonster verandert steeds van kleur, waarbij elke kleur een andere emotie betekent. Op het digibord staan verschillende afbeeldingen van emoties. De kinderen wijzen de juiste emotie aan en koppelen deze aan de kleur van het kleurenmonster.

Groep 3 / Plusopdracht

Je legt behangrollen op de grond. De kinderen gaan erop liggen en je maakt met een viltstift een omtrek van het lichaam. Je kunt ook een afbeelding van een lichaam uitprinten.

De kinderen gaan aan de slag met dit 'lichaam' en bedenken waar hun gevoelens zitten. Zit verdriet in je hoofd of in je hart? Waar komen tranen vandaan? Zit angst in je maag of in je trillende benen? Zit boosheid in je ogen? Met gekleurde potloden of viltstiften geven ze aan waar welk gevoel zit. Er zijn eigenlijk geen foute antwoorden mogelijk.

Schrijf-, teken- en stempelatelier

De kinderen vullen een emotiedagboek in. Een format hiervoor is te vinden in de bijlage .

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen schrijven woordjes en zinnen in het emotiedagboek .

Theateratelier

De kinderen spelen alsof het hun eerste schooldag is. Net als het kleurenmonster willen ze allerlei spullen meenemen, ook dingen die ze eigenlijk niet nodig hebben. Ze bedenken wat ze allemaal gaan doen op school en of ze het spannend vinden.

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen letten extra op het uitdrukken van de emoties (zoals gezichtsuitdrukkingen).

Bouwatelier

De kinderen gaan bouwen met LEGO. Legopoppetjes hebben veel verschillende gezichtsuitdrukkingen. Wanneer je LEGO in de klas hebt, kun je deze gebruiken bij het spel in het bouwatelier. Kies een poppetje met een bepaalde uitdrukking en laat de kinderen iets bouwen met legosteentjes dat bij die uitdrukking past. Bijvoorbeeld een boos gezicht bij een verkeersongeluk of een blij gezicht bij het winnen van een voetbalwedstrijd.

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen ontwerpen zelf een gezicht met een emotie voor een LEGO poppetje.

De kinderen schrijven een paar korte woorden / zinnen over een LEGO poppetje naar keuze.

Kunstatelier

De kinderen krijgen ieder een uitprint van de bijlage op A3-formaat (emotiepotjes). Ze sorteren hun gevoelens in potjes door te kleuren met kleurpotloden en wasco. Daarnaast gebruiken ze verschillende materialen zoals gekleurde veertjes, glitters, knopen, stof en wol om de potjes verder te versieren en gevoelens te uiten.

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen schrijven de woorden die horen bij de emoties / gevoelens op het blad (of op de achterkant van het blad).

Ontdekatelier

De kinderen sorteren verschillende materialen, zoals wol, pompons, knopen, veertjes en dopjes, op kleur.

Bron: Juf Leonie

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen schrijven op kaartjes de verschillende emoties en leggen dit bij de gesorteerde gekleurde materialen.

Muziekatelier

Zing met de kinderen verschillende liedjes over emoties en het kleurenmonster.

1. Het kleurenmonster: https://www.youtube.com/watch?v=y_UePcl2f2s
2. De emoties van het kleurenmonster, met dans: <https://www.youtube.com/watch?v=XPJplnQEb0Y>
3. Engelse versie van het kleurenmonsterlied: <https://www.youtube.com/watch?v=qvrbF2t7PKw>

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen ondersteunen de liedjes met verschillende muziekinstrumenten.

Kunstatelier

De kinderen gaan aan de slag met gezichtsuitdrukkingen. Het kan voor kinderen soms lastig zijn om te zien hoe iemand zich voelt. Daarom is gezichtsuitdrukking heel belangrijk. Elk kind krijgt een spiegeltje en een print van de bijlage 'emoties tekenen' . De kinderen kijken blij, boos, bang en bedroefd in de spiegel en letten goed op hun ogen, mond, wenkbrauwen en gezichtsuitdrukking. Ze tekenen deze uitdrukkingen na.

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen schrijven of stempelen de juiste emotie erbij.

Leesatelier

De kinderen gaan lezen in de leeshoek. Er is een leeshoek ingericht met verschillende (prenten)boeken die passen bij het thema. De kinderen bladeren zelfstandig door de boeken of lezen erin. Tips voor geschikte boeken zijn te vinden in de boekenlijst.

Groep 3 / Plusopdracht

De kinderen zoeken woorden die een specifieke letter bevatten.

4 Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Woordenschat	Ik begrijp nieuwe woorden.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes.
Mondelinge taalvaardigheid	<i>Spreken en presenteren</i> Ik kan vertellen over iets dat ik heb meegemaakt. Ik kan een eigen verhaal duidelijk en verstaanbaar vertellen. Ik kan een verhaal in een logische volgorde vertellen. Ik kan duidelijk uitleg geven, bijvoorbeeld bij tekeningen of afbeeldingen.

Denkbubbelvraag:

Waardebepaling: Kunnen de kinderen vertellen over iets wat ze hebben meegemaakt?

Opdracht:

De kinderen praten met elkaar over hun eerste schooldag. Ze vertellen wat ze ervan vonden: was het spannend of juist leuk? Daarna wijzen ze het kleurenmonster aan dat het beste bij hun gevoel past:

Tip: Soms vinden kinderen het lastig om terug te denken aan een moment dat langer geleden is. Je kunt daarom ook vragen hoe ze zich vanochtend voelden voordat ze naar school gingen. Hadden ze zin in school, of juist niet?

Je kunt samen met de kinderen een emotiethermometer maken die elke ochtend gebruikt wordt. De kinderen pakken een knijper met hun naam en zetten die op de plek die aangeeft hoe ze zich voelen. Zo weet je precies hoe iedereen zich voelt. Gedurende de dag mogen de kinderen hun knijper ook verplaatsen als hun gevoel verandert.

Opdracht: Benoem de regels actief

De kinderen benoemen de regels actief. In de reflectie dagelijks is het goed om de klassenregels (gekoppeld aan de kleurenmonsters) actief terug te laten komen.

Benoem voorbeelden waarbij je zag dat de kinderen de regels al heel actief toepasten, zoals: "Toen Luca verdrietig was omdat hij zijn tekening kwijt was, gaf Sophie hem een nieuwe. Dat is precies wat we met het blauwe kleurenmonster hebben afgesproken: we helpen elkaar als iemand verdrietig is."

Opdracht: Woordenschatspel: woorden uitbeelden

De kinderen beelden de moeilijke woorden uit en de rest raadt wat het woord betekent.

Groep 3b / 4

Les in aardig zijn

Informatieve tekst - Nieuwsbericht

Sluit aan bij de Gouden weken

Lees het nieuwsbericht van Kidsweek over aardig zijn via:
<https://www.kidsweek.nl/nieuws/stelling/wat-vind-jij-is-les-in-aardig-zijn-een-goed-idee>

Doelen en opdrachten bij tekst

Tekstsoort

**Behandelde
tekstsoort**

Informatieve tekst
Nieuwsbericht

Woordenschatwoorden bij de tekst

Woordenschat

Algemeen

Ik begrijp nieuwe woorden.

WAK

Groep 3

De proef.

Groep 4

Overige moeilijke woorden: Empathie, begrip hebben voor elkaar, de emoties, pestgedrag, de kritiek.

Materialen bij de les

- Bijlagen horend bij de les .

1 Betekenisronde

Stap 1: Standaard introductie tekst

Onderzoekend lezen

Leesstrategie 1: Voorspellen

Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes, de titel en tussenkopjes.
Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet.

1. Voorspel waar de tekst over gaat: Doe dit aan de hand van de afbeeldingen bij de tekst, de titel en tussenkopjes.
2. Activeer de voorkennis: Ga na wat de kinderen al over het onderwerp weten.
3. Bespreek met de kinderen de tekstsoort en het doel van de tekst.

Opdracht: Hoe ziet een les in aardig zijn eruit?

De tekst wordt nog niet voorgelezen aan de kinderen. De kinderen luisteren eerst naar de leerkracht. De leerkracht vertelt aan de kinderen dat ze een les krijgen in aardig zijn. De leerkracht vraagt hoe zo'n les eruit zou kunnen zien volgens hen. Hebben de kinderen zelf ooit les gehad over hoe ze aardig moeten zijn? Hoe vonden ze dat?

De kinderen luisteren eerst naar de volgende stelling: 'Les in aardig zijn is een goed idee'. De kinderen leggen uit of ze het ermee eens of oneens zijn.

Stap 2: Technisch lezen

Voorbereidend technisch lezen

Kies een van de technisch lezen werkvormen die terug te vinden zijn onder het kopje 'technisch lezen'.

Groep 3

Ik kan zinnen met ongeveer 7 woorden goed lezen.
Ik kan hoofdletters lezen (E3).

Groep 4

Ik gebruik leestekens zoals een komma of punt op de goede manier bij het voorlezen

! Besteed bij het technisch lezen van de leestekst extra aandacht aan de spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen.

Stap 3: Onderzoekend lezen

Onderzoekend lezen

Algemeen

Ik weet dat de titel bovenaan het verhaal staat en iets over de tekst zegt.

Leesplezier

Ik kan mijn mening verwoorden over een voorgelezen verhaal.

Leesstrategie 1: Voorspellen/ Oriëntatie op verhaal en tekst

Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes en de titel te weten.
Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet.

	Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels Zie vragen horend bij de leesrondes. Leesstrategie 3: Verduidelijken Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen). Leesstrategie 4: Samenvatten Ik kan de belangrijkste boodschap uit een verhaal halen.
Mondeling taalvaardigheid	Gesprekken Ik kan met een leergesprek meedoen en bij het onderwerp blijven. Ik kan in een gesprek mijn mening geven. Ik kan mij houden aan de gespreksregels, zoals naar elkaar luisteren, wachten op je beurt. Ik kan samen met anderen praten over een onderwerp. Ik herken de emoties van anderen en mijzelf tijdens een gesprek. Luisteren Ik kan goed luisteren naar anderen. Ik kan de ander laten uitpraten. Spreken Ik kijk een ander aan tijdens het praten. Ik kan mijn gedachten onder woorden brengen.

! Besteed bij het technisch lezen van de leestekst extra aandacht aan de spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen.

Denkbubbelvraag:
Onthouden en begrijpen: Waar kregen kinderen les in aardig zijn? Wie kregen les in aardig zijn? Waarom kregen de kinderen les in aardig zijn? Hoe kregen de kinderen les in aardig zijn? Door wie kregen de kinderen les in aardig zijn? Wanneer kregen de kinderen les in aardig zijn? Wat vonden de kinderen van de lessen over aardig zijn denk je?

Opdracht: Vragendobbelsteen

De kinderen lezen samen met de leerkracht de tekst. Groep 3: We raden aan om de tekst voor te lezen. De kinderen die al wel willen en kunnen lezen kun je proberen mee te laten lezen. Groep 4: Deel aan iedereen een uitgeprinte versie uit van de tekst. Zo kan iedereen goed meelesen met de tekst.

Print de vragendobbelsteen uit . Dobbelt met de dobbelsteen en stel vragen over de tekst.

Opdracht: Samenvatten

De kinderen formuleren een samenvatting van de conclusie van het nieuwsbericht in één zin (Leesstrategie). Volgens het nieuwsbericht is het wel of niet goed om les te krijgen in aardig zijn, en waarom?

Kinderen uit groep 3 overleggen hierover in groepjes. Kinderen uit groep 4 schrijven eerst hun antwoord op in hun schrift of op hun wisbordje en bespreken daarna kort in groepjes wat ze hebben opgeschreven. Tot slot bespreek je klassikaal de conclusie van het nieuwsbericht.

2 Detailronde

Mondelinge taalvaardigheid

Gesprekken

Ik kan met een leergesprek meedoen en bij het onderwerp blijven.
Ik kan in een gesprek mijn mening geven.
Ik kan mij houden aan de gespreksregels, zoals naar elkaar luisteren, wachten op je beurt.
Ik kan samen met anderen praten over een onderwerp.
Ik herken de emoties van anderen en mijzelf tijdens een gesprek.

Luisteren

Ik kan goed luisteren naar anderen.
Ik kan de ander laten uitpraten.

Spreken

Ik kijk een ander aan tijdens het praten.
Ik kan mijn gedachten onder woorden brengen.

Woordenschat

Ik begrijp nieuwe woorden.

Onderzoekend lezen

Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels

Zie vragen horend bij de leesrondes.

Leesstrategie 3: Verduidelijken

Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen).

Leesstrategie 4: Samenvatten

Ik kan de belangrijkste boodschap uit een verhaal halen.

! Koppel spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen aan de schrijfoopdracht bij deze tekst en check of kinderen deze categorie beheersen.

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Is het echt waar? Hoe kom ik erachter of de informatie uit de tekst klopt?

Verbanden leggen: Welk beeld past er bij de tekst?

Opdracht: Wel of niet waar...

De kinderen zitten in een kring. Samen met de leerkracht gaan ze in gesprek en vragen ze zich af waarom de tekst wel of niet waar zou zijn. Zou er echt minder gepest worden als we (les krijgen in) aardig zijn tegen elkaar? Krijgen kinderen echt les in emoties?

Opdracht: Beeld bij de tekst

De kinderen maken een tekening bij de tekst, waarbij ze kiezen welk beeld het beste past. Daarna lopen ze door de klas en bekijken ze elkaars tekeningen.

3 Contextronde

Mondelinge taalvaardigheid	<i>Gesprekken</i> Ik kan met een leergesprek meedoen en bij het onderwerp blijven. Ik kan in een gesprek mijn mening geven. Ik kan mij houden aan de gespreksregels, zoals naar elkaar luisteren, wachten op je beurt. Ik kan samen met anderen praten over een onderwerp. Ik herken de emoties van anderen en mijzelf tijdens een gesprek. <i>Luisteren</i> Ik kan goed luisteren naar anderen. Ik kan de ander laten uitpraten. <i>Spreken</i> Ik kijk een ander aan tijdens het praten. Ik kan mijn gedachten onder woorden brengen.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes. <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen).
Schrijven	<i>Aanvankelijk schrijven</i> Ik heb een goede zithouding en schrijfhouding tijdens het schrijven. Ik heb een goede pengreep tijdens het schrijven. Ik kan zinnen maken in blokletters of verbonden schrift. (Keuze aan de school) Ik kan zinnen van vier tot zeven woorden schrijven. Ik kan een tekening maken om een woord ('aardig zijn tegen elkaar') uit te beelden.

! Koppel spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen aan de schrijfopdracht bij deze tekst en check of kinderen deze categorie beheersen.

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Denk je dat juffen en meesters ook les moeten krijgen in hoe je moet lesgeven hoe je aardig moet zijn? Waarom denk je dat dit handig is? Of waarom denk je dat dit juist niet hoeft?

Perspectief nemen: Hoe zou het in de klas zijn dit jaar als er helemaal geen klassenregels zouden zijn?

	Verbanden leggen: Wat zijn de voordelen van klassenregels? Als we klassenregels hebben met elkaar, wat gebeurt er dit jaar dan hopelijk meer of juist minder? (Oorzaak: klassenregels, gevolg: ...)
	Waardebepaling: Waarom is het belangrijk om met de hele klas de klassenregels op te stellen? Voor wie zijn de klassenregels belangrijk? Waarom zijn de klassenregels handig voor jezelf, voor de andere klasgenootjes, voor de juf/meester en voor de andere mensen op school?
	Persoonlijke relevantie: Heb je thuis ook regels waar je je aan moet houden? Aan welke regel vind jij het moeilijk om je altijd te houden? Welke regel vind jij niet leuk? En waarom niet? Hoe voelt het om je aan de regels te moeten houden? Hoe zou het voor jou voelen als we geen klassenregels hebben in de klas?
	Creatief denken: Wat zou er gebeuren als ik me een dag niet aan de regels houd? Hoe zou je de regels zo kunnen aanpassen dat ze voor iedereen kunnen gelden?

Klassenregels

De kinderen stellen samen met de leerkracht klassenregels op. De kinderen beginnen met een gesprek waarin ze aandacht besteden aan zichzelf, de juf of meester en de omgeving. Bijvoorbeeld: als de klas gezellig is, hoort daar dan ook luid kletsen bij? Hebben we dan alleen aandacht voor onszelf of ook voor anderen en de omgeving?

Voorbeeldvragen tijdens het gesprek:

- Hoe willen jullie met elkaar omgaan?
- Hoe wil je de klas hebben? Hoe moet de klas eruitzien?
- Hoe wil je dat we met de klas omgaan?
- Hoe wil je dat ik, de leerkracht, met jullie omga?
- Hoe kan ik jullie helpen?
- Wat vind je belangrijk in de klas?

Voor groep 3:

De kinderen maken een tekening van hoe zij de klas graag zien. Op de tekening is te zien wat ze graag samen doen, zoals spelen, werken en lachen. De kinderen bespreken de tekeningen: hoe hebben ze zichzelf en anderen getekend? Hoe gedragen ze zich op de tekening? Wat voor soort lachen zie je? De kinderen schrijven woordjes en korte zinnen op over wat ze belangrijk vinden in de klas. Er volgt een gesprek over welke regels echt belangrijk zijn en of regels samen kunnen worden gevoegd of geschrapt. De klassenregels worden op een groot A3-vel geschreven of uitgeprint.

Voor groep 4:

De kinderen doen na het gesprek zelf de werkvorm 'Placemat' (Zie hiervoor de bijlagen horend bij de les 'De dag zonder regels'):

- De kinderen denken zelf na en vullen hun eigen vakje in met belangrijke regels voor in de klas.
 - Daarna komen de kinderen in een groepje samen om tot vijf gezamenlijke regels te komen.
 - Elk groepje presenteert deze vijf regels aan de klas, die op het bord worden geschreven.
 - De regels van de verschillende groepjes worden vergeleken en regels die hetzelfde zijn worden gecombineerd.
 - Er volgt een gesprek over welke regels het belangrijkste zijn en of sommige regels samen kunnen worden gevoegd of geschrapt.
- De uiteindelijke klassenregels worden op een groot A3-vel geschreven of uitgeprint.

Verdiepingsopdracht

De kinderen maken complimentkaartjes voor hun klasgenoten. Ze bedenken complimenten waarvan ze denken dat de ander deze nog niet eerder heeft gekregen. Je kunt de kinderen hierbij helpen door een lijst met karaktereigenschappen te geven, zoals die in de bijlage staat .

4 Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Woordenschat	Ik begrijp nieuwe woorden.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes. <i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan de belangrijkste boodschap uit een verhaal halen.
Mondelinge taalvaardigheid	<i>Gesprekken</i> Ik kan met een leergesprek meedoen en bij het onderwerp blijven. Ik kan in een gesprek mijn mening geven. Ik kan mij houden aan de gespreksregels, zoals naar elkaar luisteren, wachten op je beurt. Ik kan samen met anderen praten over een onderwerp.

Denkbubbelvraag:

Waardebepaling: Kunnen de kinderen de belangrijkste boodschap uit een verhaal/ uit de les halen?

Opdracht:

De kinderen gaan samen met de leerkracht in gesprek over het gelezen nieuwsbericht en de les. Wat hebben ze geleerd van het nieuwsbericht en van de gesprekken en werkvormen? Zijn ze het eens met de opgestelde klassenregels? Waarvoor denken ze dat de klassenregels dit jaar kunnen zorgen?

De kinderen zetten daarna een handtekening op het A3-vel met de klassenregels. Zo laten ze zien dat ze het eens zijn met de regels en sluit je de les positief af.

Opdracht: Woordenschatspel: Goed luisteren

Schrijf een aantal moeilijke woorden uit de tekst op het bord. Lees (een deel van) het verhaal nogmaals voor. Laat de kinderen staan als ze één van de moeilijke woorden horen. Bespreek samen de betekenis van het moeilijke woord. Lees daarna weer verder.

Groep 5 / 6

De dag zonder regels

Amuserende tekst - dagboek

Sluit aan bij de Gouden weken

Eén dag zonder regels

10-03-2024

Lief dagboek,

Vandaag was anders dan alle andere dagen. Het begon al toen ik het klaslokaal binnenkwam. Zoals je weet kijkt meester de Vries altijd heel streng en boos. Maar dit keer was het anders. Hij zat achter in de klas, hij had zijn armen over elkaar geslagen en had een mysterieuze glimlach op zijn gezicht. Ik snapte er niks van, maar ik ging maar gewoon op mijn plek zitten.

Plotseling zei meester de Vries dat we vandaag geen regels zouden hebben. We mochten vandaag doen wat we wilden! Leuk hè?

Eerst dacht ik wel dat het een grap was. Geen regels? Geen huiswerk? Niet stilzitten? Het klonk te mooi om waar te zijn. Maar meester de Vries bleef maar gewoon zitten en begon niet ineens met lesgeven. Hij meende het echt! De klas explodeerde in een kakofonie van geluid. Stoelen werden verschoven, boeken werden uit het raam gegooid en iedereen begon door elkaar te praten. Het voelde alsof we plotseling vrij waren gelaten uit de gevangenis genaamd 'school'.

Ik besloot om te beginnen met iets waar ik al dagen zin in had: tekenen. Ik pakte mijn schetsboek en ging aan de slag met een groot kunstwerk op de muur. Niemand die me tegenhield. Niemand die zei dat ik me aan de regels moest houden. Al snel volgden anderen mijn voorbeeld en begonnen de muren van de klas zich te vullen met allerlei creaties. Van gedichten tot schilderijen. Het was een explosie van creativiteit.

Op een gegeven moment kwam Sam op het idee om met de bal over te gooien in het lokaal. De bal kwam heel hard tegen de vitrinekast van meester de Vries aan. Daar bewaarde hij al zijn mooie spullen in. Sam en ik keken angstig naar meester de Vries, maar hij glimlachte alleen maar. Het was een chaos in de klas, maar het voelde goed. Alsof we eindelijk eens konden ontspannen en plezier maken zonder constant op onze hoede te moeten zijn.

Sommige kinderen besloten om naar buiten te gaan en een voetbalwedstrijd te organiseren op het grasveld naast de school. Er ontstond op het veld een heftige ruzie, want ook tijdens het voetballen wilden de kinderen zich niet aan de voetbalregels houden. Ik deed ook even mee met de voetbalwedstrijd. Na vijf minuten werd ik heel hard geduwd door Mette en ik kreeg niet eens een vrije trap! Ik besloot toch maar naar binnen te gaan en mijn Chromebook te pakken. Daarna heb ik echt nog een uur spelletjes gespeeld op mijn Chromebook. Dat was echt leuk.

Ik had nog wel veel langer spelletjes kunnen spelen op mijn Chromebook, maar ineens hoorde ik hele harde muziek. Mica had de box gevonden en speelde muziek af op de box. Hij had de box op maximaal volume gezet. Mijn favoriete liedje van Kinderen voor Kinderen kwam op, dus ik zong en danste lekker mee. De klas veranderde in een dansvloer en iedereen begon te dansen. Het was alsof we op een feestje waren beland, midden op een schooldag.

Om 14.00 ging de bel wel gewoon. Ik had helemaal niet door dat de schooldag al voorbij was. Het was een dag geweest zoals geen andere. Een dag zonder regels! Het was echt een gezellige dag, maar er waren ook minder leuke dingen. Ik heb geen nieuwe dingen geleerd op school, heel veel kinderen hadden ruzie met elkaar en het klaslokaal was echt een puinhoop geworden. Ik hoop dat meester de Vries morgen wel weer gewoon voor de klas wil gaan staan en ik hoop dat het klaslokaal weer netjes is. Ik ben benieuwd!

Liefs,

Floor

Doelen en opdrachten bij tekst

Tekstsoort

Behandelde tekstsoort

Amuserende tekst
Jeugdliteratuur

Informatieve tekst
Thematekst

Woordenschatwoorden bij de tekst

Woordenschat

Algemeen
Ik begrijp nieuwe woorden.

WAK
Groep 5
De vitrine.

Groep 6
Exploderen.

Overige moeilijke woorden:
Mysterieus, de kakofonie, de explosie, de vitrinekast, de luidspreker.

Materialen bij de les

- Bijlagen horend bij de les .

1 Betekenisronde

Stap 1: Standaard introductie tekst

Onderzoekend lezen

Leesstrategie 1: Voorspellen

Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes, de titel en tussenkopjes.
Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet.

1. Voorspel waar de tekst over gaat: Doe dit aan de hand van de afbeeldingen bij de tekst, de titel en tussenkopjes.
2. Activeer de voorkennis: Ga na wat de kinderen al over het onderwerp weten.
3. Bespreek met de kinderen de tekstsoort en het doel van de tekst.

Opdracht: See – Think – Wonder

De kinderen kijken eerst alleen naar de volgende afbeelding op het digibord:

Doe een See-Think-Wonder met de afbeelding.

See – Wat zie je op de afbeelding? (Let op: Niet interpreteren!)

Think – Wat denk je dat er gebeurt op de afbeelding?

Wonder – Wat zou je nog graag willen weten over iets wat je op de afbeelding ziet?

Stap 2: Technisch lezen

Vorbereidend technisch lezen

Kies een van de technisch lezen werkvormen die terug te vinden zijn onder het kopje 'technisch lezen'.

Algemeen

Ik kan teksten vloeiend lezen, zonder dat ik lang hoef na te denken over de woorden.

! Besteed bij het technisch lezen van de leestekst extra aandacht aan de spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen.

Stap 3: Onderzoekend lezen

Onderzoekend lezen	<i>Algemeen</i> Ik weet dat er verschillende tekstsoorten zijn. Ik weet dat de titel bovenaan het verhaal staat en iets over de tekst zegt. Ik weet wat de tijdsvolgorde is van de gebeurtenissen in een verhaal en herken de woorden die dit aangeven (eerste, laatste, vorige). <i>Leesstrategie 1: Voorspellen/ Oriëntatie op verhaal en tekst</i> Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes en de titel te weten. Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet. <i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes. <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen).
Mondeling taalvaardigheid	<i>Gesprekken voeren</i> Ik kan goed meedoen met een gesprek in de klas. Ik kan in een gesprek een goede luisterhouding aannemen. Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten. Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.

! Besteed bij het technisch lezen van de leestekst extra aandacht aan de spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen.

Denkbubbelvraag:
Onthouden en begrijpen: Wat gebeurde er op school toen meester de Vries zei dat er geen regels waren? Wat waren de gevolgen van een dag zonder regels voor de klas?

Opdracht: Emotie

De kinderen lezen samen de bijbehorende tekst. Ze vergelijken of de tekst overeenkomt met wat zij dachten dat er op de afbeelding gebeurde.

Vervolgens lezen de kinderen in groepjes van vier de tekst nog een keer. Twee kinderen lezen het verhaal voor, om de beurt een alinea, terwijl de andere twee het verhaal uitbeelden. Daarna wisselen ze van rol.

De kinderen bespreken welke emoties de tekst bij hen oproept en krijgen de tip om tijdens het uitbeelden goed op hun gezichtsuitdrukking en emoties te letten.

Opdracht: Gebeurtenissen beschrijven

De kinderen beschrijven kort de gebeurtenissen in het verhaal. Ze vertellen wat er eerst gebeurde en wat er daarna gebeurde.

2 Detailronde

Mondelinge taalvaardigheid	<i>Gesprekken voeren</i> Ik kan goed meedoen met een gesprek in de klas. Ik kan in een gesprek een goede luisterhouding aannemen. Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten. Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.
Woordenschat	Ik begrijp nieuwe woorden.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes. <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen). <i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan belangrijke informatie uit een tekst halen. Ik kan van een gelezen tekst onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken. Ik kan personages uit een verhaal benoemen.

! Koppel spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen aan de schrijfo opdracht bij deze tekst en check of kinderen deze categorie beheersen.

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Kloppen de argumenten die mijn klasgenoten hebben bedacht? Hoe kan ik de argumenten van mijn klasgenoten weerleggen?

Verbanden leggen: Geef drie argumenten voor en drie argumenten tegen de stelling 'Een dag zonder regels in de klas is een goed idee!'

Opdracht: Stelling

De kinderen zien de stelling op het bord: 'Een dag zonder regels in de klas is een goed idee!'

De kinderen gaan in groepjes van drie of vier met elkaar in gesprek over de stelling. Ze bedenken drie argumenten voor en drie argumenten tegen de stelling. Daarna delen de kinderen hun argumenten klassikaal. De kinderen reageren op elkaars argumenten. Ze onderzoeken of de argumenten kloppen en denken na over hoe ze de argumenten kunnen weerleggen.

Opdracht: Titel

De kinderen bedenken een andere titel voor dagboekfragment (LIB).

3 Contextronde

Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes. <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruit lezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen).
Schrijven	<i>Algemeen</i> Ik zorg ervoor dat mijn teksten netjes zijn opgemaakt (kantlijn, lettertype, handschrift, kleur, etc.). Ik kan alinea's maken in een tekst die ik schrijf. <i>Amuserende tekst</i> Dagboek, persoonlijk verhaal, reisverslag <i>Informatieve tekst</i> Stappenplan (klassenregels)

! Koppel spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen aan de schrijfpdracht bij deze tekst en check of kinderen deze categorie beheersen.

	Denkbubbelvraag: <i>Kritisch denken:</i> Waarom zouden er regels moeten zijn? Wat zou er gebeuren als er een dag zou zijn zonder regels?
	<i>Perspectief denken:</i> Hoe zou het zijn als we in deze klas geen regels zouden hebben?
	<i>Verbanden leggen:</i> Wat zou een gevolg kunnen zijn van een dag zonder regels? Wat zijn de gevolgen als je juist wel regels hebt in de klas?
	<i>Waardebepaling:</i> Waarom is het belangrijk om regels te hebben in de klas, tijdens het sporten, thuis etc.? Voor wie zijn de regels belangrijk?
	<i>Persoonlijke relevantie:</i> Hoe vind ik het om me altijd aan de regels te moeten houden? Wanneer houd ik me ook wel eens niet aan de regels? Schrijf ik zelf wel eens in een dagboek?
	<i>Creatief denken:</i> Wat zou er gebeuren als er een dag zou zijn zonder regels?

De kinderen kijken de aflevering 'Dagboek' van 'De regels van Floor':
https://www.zapp.nl/programmas/deregelsvanfloor/gemist/VPWON_1330427

Kies uit een van de volgende werkvormen:

Opdracht: Mijn dag zonder regels

De kinderen beschrijven zelf hoe een dag zonder regels voor hen zou zijn, alsof ze dit in hun dagboek schrijven. Ze vertellen wat ze die dag graag willen doen, hoe de juf of meester erbij zit en of er alleen leuke of ook minder leuke dingen gebeuren. De kinderen schrijven een verhaal van ongeveer een half A4, met een duidelijke structuur van inleiding, kern en slot, en maken gebruik van alinea's. Ze geven hun dagboekfragment een titel en noteren de datum. Daarnaast maken de kinderen een tekening die past bij hun dag zonder regels.

Opdracht: Deze regels kunnen echt niet!

De kinderen maken een lijstje van vijf slechte regels die volgens hen absoluut niet zouden moeten gelden in een gekozen omgeving, zoals in de klas, op het voetbalveld of thuis. Ze letten extra op een goede opmaak van hun lijstje.

Verdiepingsopdracht

De kinderen maken een cartoon over een te strenge regel op een plek waar dat eigenlijk niet nodig is, bijvoorbeeld in de supermarkt, bij de kapper of in een winkel. Ze kleuren hun cartoon in. Je kunt voorbeelden laten zien ter inspiratie:

Bron: Loko Cartoons

Bron: De Standaard

Verdiepingsopdracht

De kinderen lezen het artikel van Kidsweek over de stelling: 'Strenge regels voor katten zijn een goed idee!'

Ze bedenken en schrijven drie argumenten op die voor de stelling zijn en drie argumenten die tegen de stelling zijn.

4 Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Woordenschat	Ik begrijp nieuwe woorden.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes.
Mondelinge taalvaardigheid	<i>Gesprekken voeren</i> Ik kan goed meedoen met een gesprek in de klas. Ik kan in een gesprek een goede luisterhouding aannemen. Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten. Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.

Denkbubbelvraag:
Waardebepaling: Kunnen de kinderen antwoord geven op de vraag; Waarom is het belangrijk dat er regels zijn in de klas, dat we ons aan de regels houden en voor wie zijn deze regels belangrijk? (Waardebepaling, ronde 3). En kunnen de kinderen goed meedoen met een leergesprek in de klas?

Opdracht: Waarom zijn er regels in de klas?

De kinderen overleggen eerst in hun tafelgroepje of in tweetallen over de drie vragen. Daarna bespreken ze de antwoorden klassikaal.

1. Waarom is het belangrijk dat er regels zijn in de klas (en thuis, op het voetbalveld, in de politiek, etc.)?
2. Waarom is het belangrijk dat wij ons aan de regels houden?
3. Voor wie zijn deze regels belangrijk?

Opdracht: Woordenschatspel: Goed luisteren

De kinderen bekijken een aantal moeilijke woorden uit de tekst die op het bord zijn geschreven. De leerkracht leest (een deel van) het verhaal nogmaals voor. De kinderen staan als ze één van de moeilijke woorden horen. De kinderen bespreken samen met de leerkracht de betekenis van het woord. Daarna wordt het verhaal weer verder voorgelezen.

Groep 7 / 8

De dag zonder regels

Amuserende tekst - dagboek

Sluit aan bij de Gouden weken

Eén dag zonder regels

10-03-2024

Lief dagboek,

Vandaag was anders dan alle andere dagen. Het begon al toen ik het klaslokaal binnenkwam. Zoals je weet kijkt meester de Vries altijd heel streng en boos. Maar dit keer was het anders. Hij zat achter in de klas, hij had zijn armen over elkaar geslagen en had een mysterieuze glimlach op zijn gezicht. Ik snapte er niks van, maar ik ging maar gewoon op mijn plek zitten.

Plotseling zei meester de Vries dat we vandaag geen regels zouden hebben. We mochten vandaag doen wat we wilden! Leuk hè?

Eerst dacht ik wel dat het een grap was. Geen regels? Geen huiswerk? Niet stilzitten? Het klonk te mooi om waar te zijn. Maar meester de Vries bleef maar gewoon zitten en begon niet ineens met lesgeven. Hij meende het echt! De klas explodeerde in een kakofonie van geluid. Stoelen werden verschoven, boeken werden uit het raam gegooid en iedereen begon door elkaar te praten. Het voelde alsof we plotseling vrij waren gelaten uit de gevangenis genaamd 'school'.

Ik besloot om te beginnen met iets waar ik al dagen zin in had: tekenen. Ik pakte mijn schetsboek en ging aan de slag met een groot kunstwerk op de muur. Niemand die me tegenhield. Niemand die zei dat ik me aan de regels moest houden. Al snel volgden anderen mijn voorbeeld en begonnen de muren van de klas zich te vullen met allerlei creaties. Van gedichten tot schilderijen. Het was een explosie van creativiteit.

Op een gegeven moment kwam Sam op het idee om met de bal over te gooien in het lokaal. De bal kwam heel hard tegen de vitrinekast van meester de Vries aan. Daar bewaarde hij al zijn mooie spullen in. Ik en Sam keken angstig naar meester de Vries, maar hij glimlachte alleen maar. Het was een chaos in de klas, maar het voelde goed. Alsof we eindelijk eens konden ontspannen en plezier maken zonder constant op onze hoede te moeten zijn.

Sommige kinderen besloten om naar buiten te gaan en een voetbalwedstrijd te organiseren op het grasveld naast de school. Er ontstond op het veld een heftige ruzie, want ook tijdens het voetballen wilden de kinderen zich niet aan de voetbalregels houden. Ik deed ook even mee met de voetbalwedstrijd. Na vijf minuten werd ik heel hard geduwd door Mette en ik kreeg niet eens een vrije trap! Ik besloot toch maar naar binnen te gaan en mijn Chromebook te pakken. Daarna heb ik echt nog een uur spelletjes gespeeld op mijn Chromebook. Dat was echt leuk.

Ik had nog wel veel langer spelletjes kunnen spelen op mijn Chromebook, maar ineens hoorde ik hele harde muziek. Mica had de box gevonden en speelde muziek af op de box. Hij had de box op maximaal volume gezet. Mijn favoriete liedje van Kinderen voor Kinderen kwam op, dus ik zong en danste lekker mee. De klas veranderde in een dansvloer en iedereen begon te dansen. Het was alsof we op een feestje waren beland, midden op een schooldag.

Om 14.00 ging de bel wel gewoon. Ik had helemaal niet door dat de schooldag al voorbij was. Het was een dag geweest zoals geen andere. Een dag zonder regels! Het was echt een gezellige dag, maar er waren ook minder leuke dingen. Ik heb geen nieuwe dingen geleerd op school, heel veel kinderen hadden ruzie met elkaar en het klaslokaal was echt een puinhoop geworden. Ik hoop dat meester de Vries morgen wel weer gewoon voor de klas wil gaan staan en ik hoop dat het klaslokaal weer netjes is. Ik ben benieuwd!

Liefs,

Floor

Na de zomervakantie gaan de meeste kinderen in Nederland weer naar school. De eerste weken moet iedereen weer een beetje wennen. Op veel scholen wordt daarom deze eerste scholen veel aandacht besteed aan hoe je met elkaar omgaat, hoe het programma er dit schooljaar uitziet en wat de regels zijn. Deze regels zijn er om ervoor te zorgen dat er een positieve sfeer is in de klas en iedereen rustig en goed aan het werk kan gaan. Toch gaat hier nog wel eens iets mis, en hoor je je meester of juf iets zeggen als:

“Ik waarschuw nog één keer”

“Als je nu niet stopt dan volgen er maatregels”

“Ik ben het helemaal zat, als je nu niet aan het werk gaat dan...”

Herken je dit? Vaak helpt het niet om de sfeer in de klas gezellig en ontspannen te houden. Maar, waarom houden kinderen zich niet aan de regels? Dat zou zo fijn zijn voor de juf of de meester. En eigenlijk, misschien ook wel voor jouzelf en de kinderen in je groep. Mensen houden zich echter niet vanzelf aan regels. En kinderen zijn net mensen, dus ook bij kinderen gaat het regelmatig mis.

Er zijn verschillende redenen aan te wijzen waarom kinderen zich niet aan de regels houden:

- Je weet niet precies wat de regel betekent of wat ermee bedoeld wordt.
- Je ziet het nut of het belang van de regel niet in.
- De regel is te vaag.
- Je wilt je er best aan houden maar je bent de regel vergeten.
- Je weet dat je ouders het toch niet eens zijn met de straf die je krijgt als je een regel overtreedt.
- Je houdt je niet aan de regel omdat je toch geen straf krijgt.
- Je doet iets impulsief, zonder er bij na te denken.
- Je houdt je expres niet aan de regel om de juf of meester te pesten.

Let op: In al deze voorbeelden behalve de laatste is straffen niet zomaar de juiste maatregel. We geven je een voorbeeld: De regel is dat bij het uitgaan van de school de klas wacht bij de trap. Een kind, Jalou, wordt voor de tweede keer ‘betrapt’ op het niet naleven van de regel. Jalou wordt naar de klas gestuurd. Wat is hier aan de hand? Ziet Jalou het nut van de regel niet in? Is de regel nog te vaag? Doet ze het impulsief? Of is het een doelbewuste overtreding? Waarom houdt Jalou zich niet aan de afspraak?

Jalou’s redenering was: “maar Annick zei dat het wel mocht”. Een mooi voorbeeld van het uitbesteden van je eigen verantwoordelijkheid. Wie is verantwoordelijk voor jouw gedrag? De leerkracht legt de regel nog een keer aan Jalou uit (waarom moeten we eigenlijk boven aan de trap wachten) en vraagt aan Jalou hoe ze dit de volgende dag gaat aanpakken. De volgende dag helpen Jalou’s vriendinnen haar ook nog even herinneren. Zo lukt het Jalou die dag wel om zich aan de regel te houden. Vaak zijn er dus heel andere oplossingen dan straf om ervoor te zorgen dat iedereen zich aan de regels kan en wil houden.

Sommige kinderen hebben er meer moeite mee om zich aan de regels te houden dan andere kinderen. Dit is waarom het fijn is als regels herhaald worden en alle kinderen elkaar hier ook bij helpen.

Waarom zijn er regels?

Houd jij je altijd aan regels?

Herken je redenen die hierboven genoemd worden waardoor jij je niet aan de regels houdt?

Wat zou jou helpen om je aan de regels te houden?

Welke regels vind jij belangrijk? Waarom?

En welke helemaal niet? Waarom niet?

Tekst geïnspireerd op: <https://klassenkracht.nl/waarom-leerlingen-zich-niet-aan-de-regels-houden/>

Doelen en opdrachten bij tekst

Tekstsoort

Behandelde tekstsoort	<i>Amuserende tekst</i>
	Dagboek, biografie, persoonlijk verhaal
	Informatieve tekst Themateksten

Woordenschatwoorden bij de tekst

Woordenschat	<i>Algemeen</i> Ik begrijp nieuwe woorden.
	Tekst 1: <i>WAK</i> <i>Groep 7</i> De invloed, in harmonie, het effect.
	<i>Groep 8</i> Mysterieus, dominant.
	Overige moeilijke woorden: exploderen, de kakofonie, de explosie, de vitrinekast, de luidspreker, rekening houden met, de scheidsrechter, de rechter, wijzen op, mensenheugenis, het dominante type, de harmonie, aan de kant geschoven, verbannen, het effect.
	Tekst 2: <i>WAK</i> <i>Groep 7</i> Iets zat zijn.
	<i>Groep 8</i> Maatregelen treffen. Overige moeilijke woorden: Waarschuwen, de overtreding, de impuls, doelbewust, de maatregel, naleven, uitbesteden, de verantwoordelijkheid.

Materialen bij de les

- Bijlagen horend bij de les

1 Betekenisronde

Stap 1: Standaard introductie tekst

Onderzoekend lezen

Leesstrategie 1: Voorspellen

Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes, de titel en tussenkopjes.
Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet.

1. Voorspel waar de tekst over gaat: Doe dit aan de hand van de afbeeldingen bij de tekst, de titel en tussenkopjes.
2. Activeer de voorkennis: Ga na wat de kinderen al over het onderwerp weten.
3. Bespreek met de kinderen de tekstsoort en het doel van de tekst.

Opdracht: See-Think-Wonder

Deel 1: De kinderen kijken eerst alleen nog maar de volgende afbeelding op het bord:

Doe een See-Think-Wonder met de afbeelding.

See – Wat zie je op de afbeelding? (Let op: Niet interpreteren!)

Think – Wat denk je dat er gebeurt op de afbeelding?

Wonder – Wat zou je nog graag willen weten over iets wat je op de afbeelding ziet?

Stap 2: Technisch lezen

Technisch lezen

Kies een van de technisch lezen werkvormen die terug te vinden zijn onder het kopje 'technisch lezen'.

Algemeen

Ik kan teksten vloeiend lezen, zonder dat ik lang hoeft na te denken over de woorden.

! Besteed bij het technisch lezen van de leestekst extra aandacht aan de spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen.

Stap 3: Onderzoekend lezen

Onderzoekend lezen

Algemeen

Ik kan situaties en gebeurtenissen uit een tekst beschrijven.
Ik weet wat de tijdsvolgorde is van de gebeurtenissen in een verhaal en herken de woorden die dit aangeven (eerste, laatste, vorige).

Leesstrategie 1: Voorspellen/ Oriëntatie op verhaal en tekst

Ik voorspel waar de tekst over gaat door te kijken naar de kaft, de plaatjes en de titel te weten.
Ik denk na over wat ik al van een onderwerp weet.

Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels

Zie vragen horend bij de leesrondes.

Leesstrategie 3: Verduidelijken

Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen).

Leesstrategie 4: Samenvatten

Ik kan belangrijke informatie uit een tekst halen.
Ik kan van een gelezen tekst onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken.

Mondeling taalvaardigheid

Gesprekken voeren

Ik kan goed meedoen met een gesprek in de klas.
Ik kan in een gesprek een goede luisterhouding aannemen.
Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten.
Ik kan kritisch luisteren naar de mening en informatie van anderen en een inhoudelijke reactie geven of mijn gevoel uiten.
Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.

! Besteed bij het technisch lezen van de leestekst extra aandacht aan de spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen.

Denkbubbelvraag:

Onthouden en begrijpen: Wat zie je op de afbeelding? Wat gebeurt er op de afbeelding? Waar gaat de afbeelding/ het verhaal over? Hoe kan ik het verhaal ook uitbeelden? Welke emotie roept de tekst bij me op?

Opdracht: Emotie

De kinderen lezen de tekst opnieuw in groepjes van vier. Twee kinderen lezen het verhaal hardop voor, om de beurt een alinea, terwijl de andere twee het verhaal uitbeelden. Daarna wisselen ze van rol. Ze letten erop dat ze tijdens het uitbeelden ook hun emoties en gezichtsuitdrukkingen goed laten zien. Daarna bespreken ze welke emoties de tekst bij hen oproept.

Opdracht: Gebeurtenissen beschrijven

De kinderen beschrijven kort de gebeurtenissen in het verhaal. Ze vertellen wat er eerst gebeurde en wat daarna volgde, zodat ze de volgorde van de gebeurtenissen duidelijk maken.

2 Detailronde

Mondelinge taalvaardigheid	<i>Gesprekken voeren</i> Ik kan goed meedoen met een gesprek in de klas. Ik kan in een gesprek een goede luisterhouding aannemen. Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten. Ik kan kritisch luisteren naar de mening en informatie van anderen en een inhoudelijke reactie geven of mijn gevoel uiten. Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.
Woordenschat	Ik begrijp nieuwe woorden.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes. <i>Leesstrategie 3: Verduidelijken</i> Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen). <i>Leesstrategie 4: Samenvatten</i> Ik kan personages uit een verhaal benoemen.

! Koppel spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen aan de schrijfo opdracht bij deze tekst en check of kinderen deze categorie beheersen.

Denkbubbelvraag:

Kritisch denken: Kloppen de argumenten die mijn klasgenoten hebben bedacht? Hoe kan ik de argumenten van mijn klasgenoten weerleggen?

Verbanden leggen: Geef drie argumenten voor en drie argumenten tegen de stelling 'Een dag zonder regels in de klas is een goed idee!'

Opdracht: Stelling

De kinderen zien de stelling 'Een dag zonder regels in de klas is een goed idee!' op het bord. Ze denken eerst zelf na en schrijven drie argumenten voor en drie argumenten tegen op. Daarna vormen ze groepjes van drie of vier. Om de beurt noemen ze een argument en de anderen reageren erop. Ze bespreken of het argument klopt en bedenken hoe ze het kunnen weerleggen.

Opdracht: Titel

De kinderen bedenken een andere titel voor dagboekfragment (LIB).

3 Contextronde

Onderzoekend lezen	<i>Leesplezier</i> Ik vind het leuk om zelfstandig een prentenboek te "lezen". <i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes.
---------------------------	---

	Leesstrategie 3: Verduidelijken Ik kan een stukje terug- of vooruitlezen (dit gebeurt al door het herhaald lezen).
Schrijven	Algemeen Ik zorg ervoor dat mijn teksten netjes zijn opgemaakt (kantlijn, lettertype, handschrift, kleur, etc.). Ik kan alinea's maken in een tekst die ik schrijf. Ik kan een tekst schrijven met een inleiding, kern en slot. Amuserende tekst Dagboek, persoonlijk verhaal, reisverslag Informatieve tekst Instructies/handleiding (klassenregels)

! Koppel spellingscategorie(ën) die de kinderen deze week behandelen aan de schrijfpdracht bij deze tekst en check of kinderen deze categorie beheersen.

Denkbubbelvraag:
Kritisch denken: Waarom zouden er regels moeten zijn? Wat zou er gebeuren als er een dag zou zijn zonder regels?

Perspectief denken: Hoe zou het zijn als we in deze klas geen regels zouden hebben?

Verbanden leggen: Wat zou een gevolg kunnen zijn van een dag zonder regels? Wat zijn de gevolgen als je juist wel regels hebt in de klas?

Waardebepaling: Waarom is het belangrijk om regels te hebben in de klas, tijdens het sporten, thuis etc.? Voor wie zijn de regels belangrijk?

Persoonlijke relevantie: Hoe vind ik het om me altijd aan de regels te moeten houden? Wanneer houd ik me ook wel eens niet aan de regels?

Creatief denken: Wat zou er gebeuren als er een dag zou zijn zonder regels?

De kinderen lezen de tekst: 'Waarom houden kinderen zich niet aan de regels?'

De kinderen gaan in groepjes in gesprek over waarom ze zich soms niet aan de regels houden. Dit wordt klassikaal teruggekoppeld. Denken de kinderen dat ze regels nodig hebben in de klas? Waarom wel of niet? En als ze denken dat ze geen regels nodig hebben, waar komt dit dan door?

Kies uit een van de volgende werkvormen:

Opdracht: Mijn dag zonder regels

De kinderen schrijven alsof ze in hun dagboek vertellen hoe een dag zonder regels eruit zou zien. Ze beschrijven wat ze die dag graag willen doen, hoe de juf of meester erbij zit en of er alleen leuke dingen gebeuren of ook minder leuke. De kinderen schrijven een verhaal van ongeveer een A4, met een titel en datum. Ze letten op een duidelijke structuur met inleiding, kern en slot en gebruiken alinea's. Tot slot maken ze een tekening die past bij hun verhaal over de dag zonder regels.

Opdracht: Slechte regels

Maak samen met de kinderen een lijstje van 10 slechte regels in een omgeving naar keuze. Welke regels zouden er absoluut niet in de klas moeten gelden? Of op het voetbalveld? Of thuis? De kinderen schrijven hier een kort verhaal over. Wat zou er gebeuren als deze regels wel zouden gelden op deze locaties?

Opdracht: Klassenregels

De kinderen werken in groepjes van vier en vullen samen een placemat in . Ze beantwoorden eerst voor zichzelf de vraag: Wat vind jij belangrijke regels voor in de klas? Daarna overleggen ze in hun groepje om tot vijf belangrijke klasregels te komen. Elk groepje presenteert zijn regels aan de klas, en deze worden op het bord geschreven. De kinderen vergelijken welke regels hetzelfde zijn en combineren deze. Vervolgens bespreken ze welke regels ze echt belangrijk vinden en of er regels samen kunnen worden gevoegd of geschrapt. Als alle regels zijn vastgesteld, worden ze op een A3-vel geschreven of uitgeprint. De kinderen zetten hun handtekening rondom de klassenregels, om te laten zien dat ze het ermee eens zijn.

Let op: Let bij alle schrijfoopdrachten extra op de opmaak.

Verdiepingsopdracht: Sketch

De kinderen bedenken een korte sketch (een kort en grappig toneelstukje) over hele strenge regels op een plek waar dit eigenlijk niet nodig is (de supermarkt, de kapper, de winkel etc.). De kinderen schrijven het idee voor de sketch op in hun schrift. Een inspiratievideo van een sketch over te strenge regels is te vinden via:

<https://www.youtube.com/watch?v=GxirH-DUDho>

Als andere kinderen ook eerder klaar zijn met hun opdracht kun je de kinderen met elkaar de sketch laten uitvoeren.

8+ opdracht: Utopia

De kinderen bekijken samen het NOS Jeugdjournaalfragment over Utopia : <https://jeugdjournaal.nl/artikel/593771-leven-zonder-regels-en-wetten> en lezen het volgende artikel: <https://www.authenticiteitinbeeld.nl/een-dag-zonder-regels/>. Ze denken na over hoe deze ideale wereld eruitziet. Ze bedenken welke voorzieningen er zijn, welke juist niet, waar op de wereld hun Utopia ligt, hoeveel mensen er wonen, uit welke landen deze mensen komen, of ze dezelfde taal spreken en of er leeftijdsverschillen zijn. Daarna formuleren de kinderen een hypothese van minimaal een half A4. Hierin schrijven ze hoe zij denken dat de mensen in hun Utopia zich zullen gedragen: missen ze wetten en regels of niet? Ze leggen uit waar dat volgens hen aan ligt en beschrijven of factoren zoals leeftijd, afkomst of andere zaken hier invloed op hebben.

7/8

Uitgewerkte

les 4

7/8

4 Reflectieronde: evaluatie van de doelen

Woordenschat	Ik begrijp nieuwe woorden.
Onderzoekend lezen	<i>Leesstrategie 2: Vragen stellen met De Denkbubbels</i> Zie vragen horend bij de leesrondes.
Mondelinge taalvaardigheid	<i>Gesprekken voeren</i> Ik kan goed meedoen met een gesprek in de klas. Ik kan in een gesprek een goede luisterhouding aannemen. Ik kan mijn mening geven over een onderwerp en dit onderbouwen met argumenten. Ik kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen.

Denkbubbelvraag:
Waardebepaling: Kunnen de kinderen antwoord geven op de vraag; Waarom is het belangrijk dat er regels zijn in de klas, dat we ons aan de regels houden en voor wie zijn deze regels belangrijk? (Waardebepaling, ronde 3). En kunnen de kinderen goed meedoen met een leergesprek in de klas?

Opdracht: Waarom zijn er regels?

De kinderen gaan met elkaar en de klas in gesprek. Laat de kinderen steeds eerst overleggen in hun tafelgroepje of in tweetallen en bespreek de vragen vervolgens klassikaal. De kinderen geven antwoord op de volgende drie vragen.

1. Waarom is het belangrijk dat er regels zijn in de klas? (En thuis, op het voetbalveld, in de politiek etc.)
2. Waarom is het belangrijk dat wij ons aan de regels houden?
3. Voor wie zijn deze regels belangrijk?

Opdracht: Woordenschatspel: Goed luisteren

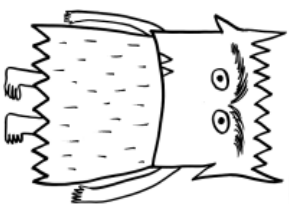
De kinderen bekijken een aantal moeilijke woorden uit de tekst die op het bord zijn geschreven. De leerkracht leest (een deel van) het verhaal nogmaals voor. De kinderen staan als ze één van de moeilijke woorden horen. De kinderen bespreken samen met de leerkracht de betekenis van het woord. Daarna wordt het verhaal weer verder voorgelezen.

Bijlagen horend bij de les 'Het kleurenmonster gaat naar school'

Naam:

Datum:

Vandaag voelde ik mij:

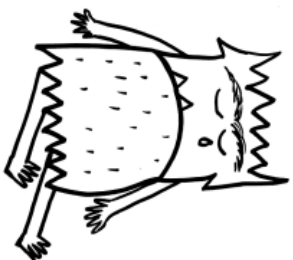
Hier ben ik trots op!

Dit was niet leuk!

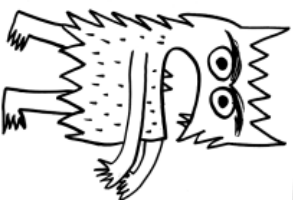
Dit was leuk!

Blij

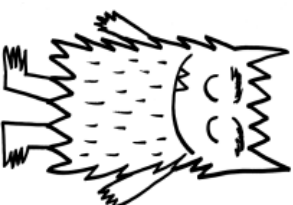
Verdrietig

Boos

Bang

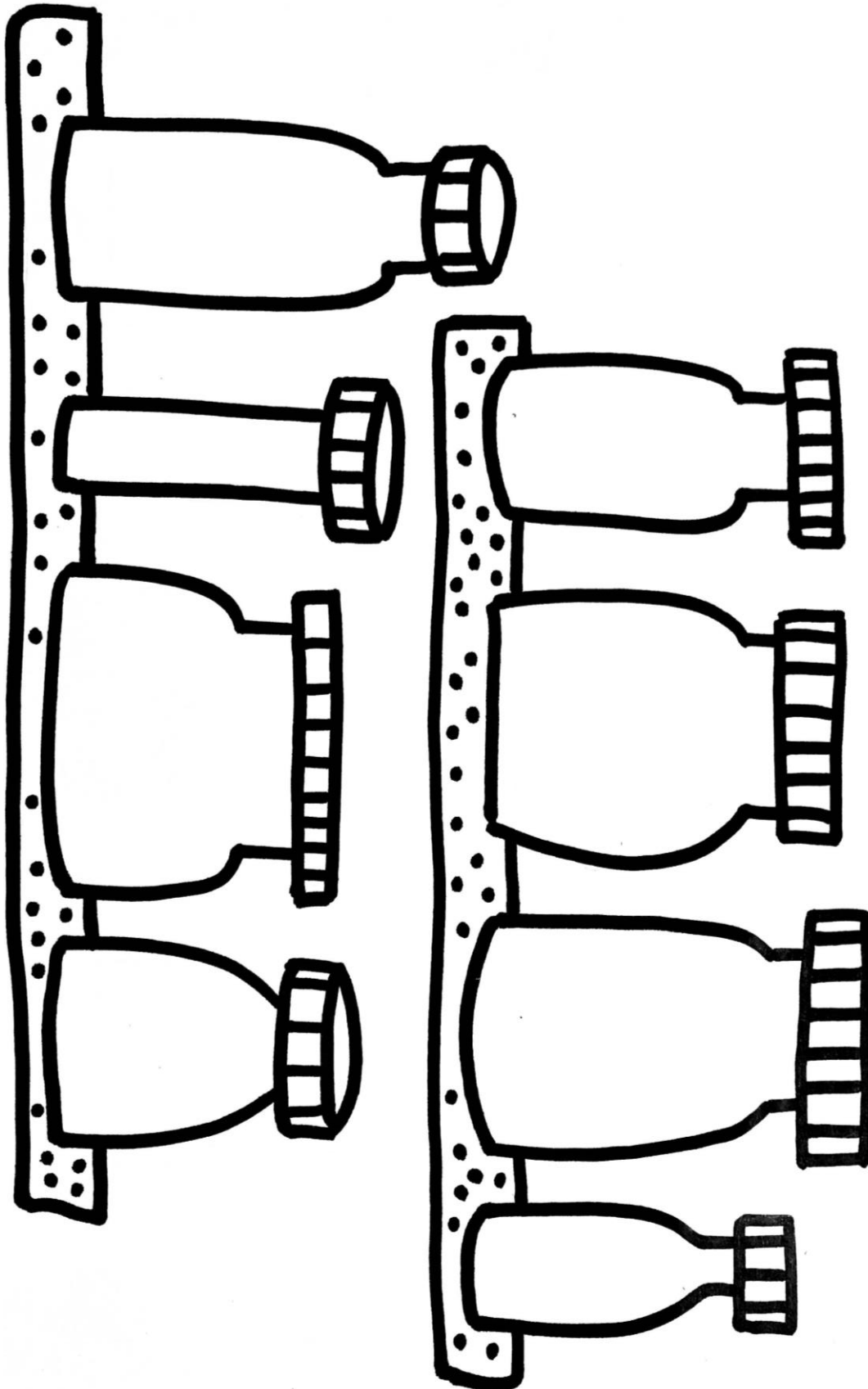

Rustig

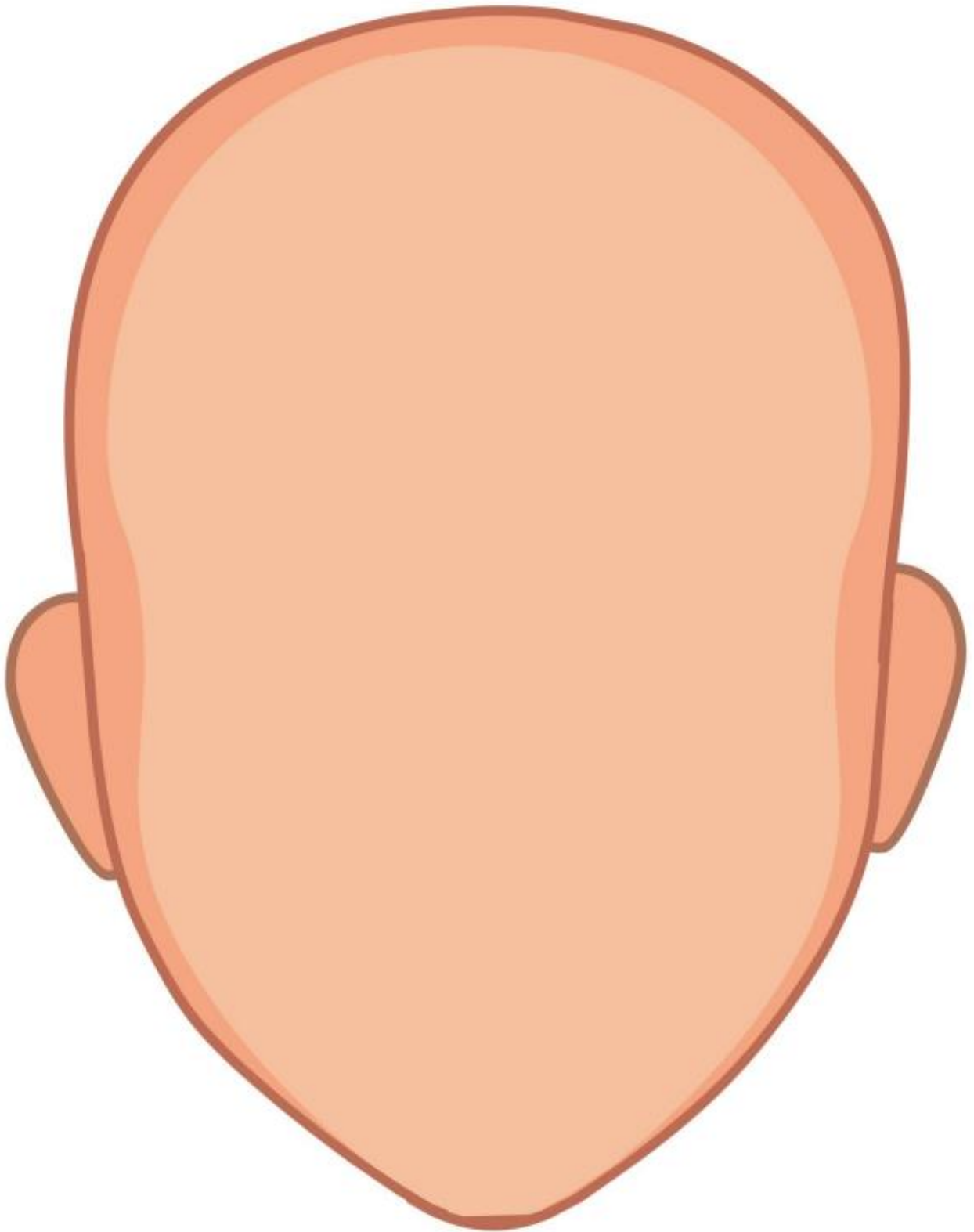

Verliefd

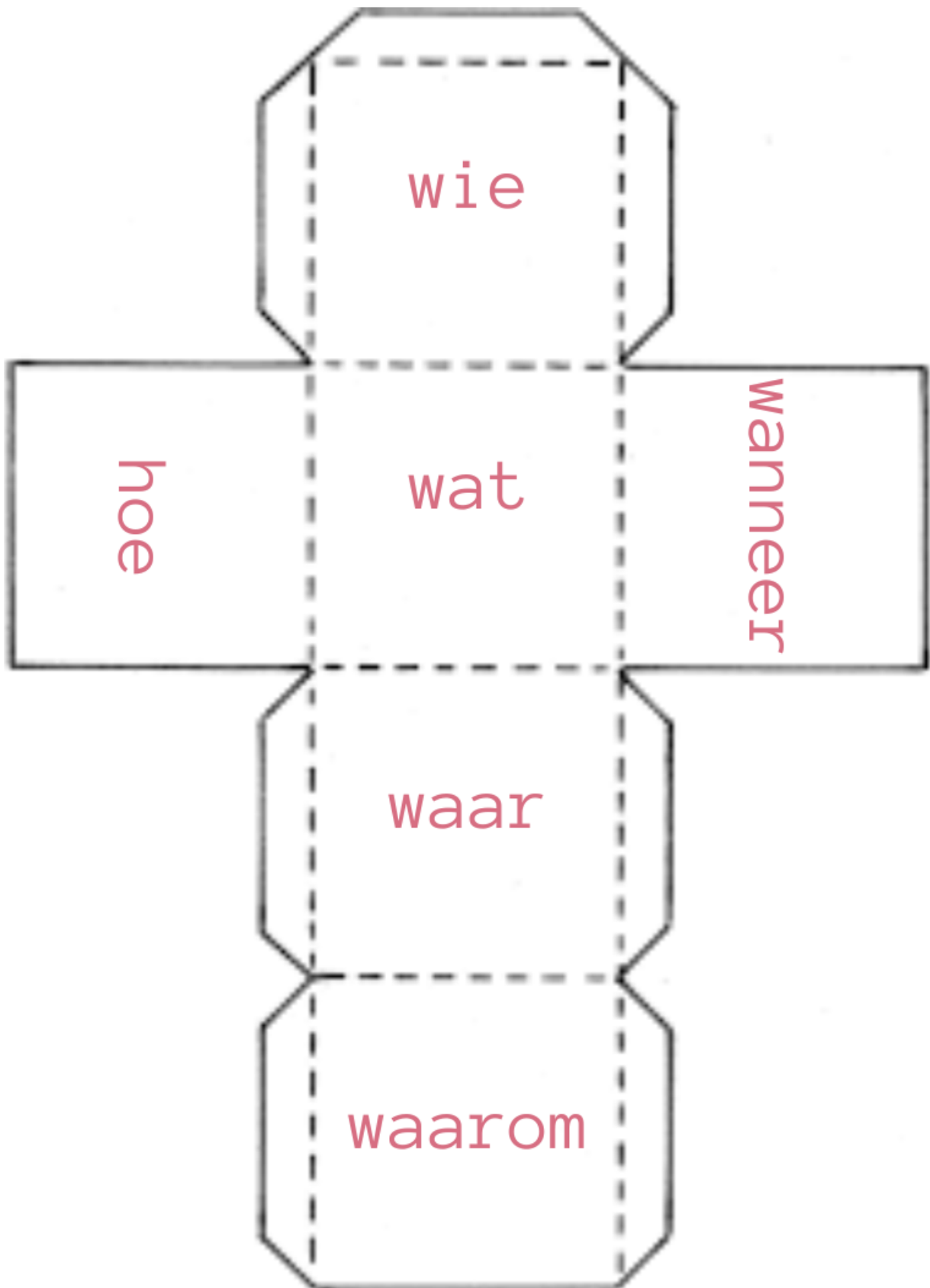
Emotiepotjes

Emoties tekenen

Bijlagen horend bij de les 'Les in aardig zijn'

Karaktereigenschappen op alfabet

- A: Aangenaam, aangepast, aanhankelijk, aantrekkelijk, achterdochtig, actief, agressief, apart, afwachtend.
- B: Bedachtzaam, Behendig, bescheiden, behulpzaam, Beschermend, bezorgd, brutaal, blij.
- C: Contactloos, Charmant, creatief.
- D: dankbaar, Dappere, Dominant, doorzettend, Druk roepend, durvend, driftig, deftig.
- E: Eenzaam, eerlijk, eigenwijs, enthousiast
- F: Fel, fijn, flexibel, flink.
- G: gehoorzaam, geduldig, gehecht, gehaast, gemeenschappelijk, gemoedelijk, gevoelig, gezellig, goedaardige, goedhartig, grappig.
- H: Handig, hardnekkig, hulpvaardig, hardlopend.
- I: ijverig, inactief, intelligent, intensief.
- J: jaloers, Jagend.
- K: kalm, kieskeurig, kleurrijk, koppig, kwetsbaar, krachtig.
- L: langzaam, leergierig, leerzaam, leidinggevend, lening, lief, liefdevol, lieftallige, luidruchtig, luisterend oor.
- M: medelijdend, mensenschuw, merkwaardig, mild, muzikaal, moedig, mooi.
- N: Nauwkeurig, nerveus, nieuwsgierig, Net, nuttig, nachtelijk.
- O: onafhankelijk, onberekenbaar, onbetrouwbaar, ongewoon, onhandig, openhartig.
- P: passief, paniekerig, praktisch, prikkelbaar.
- R: Respectvol, roekeloos, rustig.
- S: slim, slordig, soepel, sociaal, stil, sportief.
- T: terughoudend, teruggetrokken, trouw, tevreden, trots.
- U: uitgeslapen, Uithoudend.
- V: verstandig, verzorgend, verantwoordelijk, volwassen, volhouden, volzaam.
- W: waakzaam, werkzaam, wild, wilskrachtig.
- Z: zachtaardige, zelfvertrouwen, zorgeloos, zorgzaam, zorgvuldig.

Bijlagen horend bij de les 'De dag zonder regels'

